

Теоретико-правові засади організації аналізу та аудиту фінансової звітності на промислових підприємствах

Дослідження методологічної бази аналізу фінансової звітності та фінансової діагностики свідчить про наявність значної кількості різноманітних методичних підходів. Однак, не існує єдиного загального для всіх підходу до його проведення, що вказує на те, що методологічні засади та практичний інструментарій аналізу фінансової звітності та фінансової діагностики в Україні перебувають на стадіях формування. Проте, незважаючи на відмінності в методиках, майже весь спектр методичних підходів до проведення аналізу фінансової звітності включає такі етапи:

1. формування множини фінансових коефіцієнтів;
2. визначення інтегральної (рейтингової) оцінки фінансового стану підприємства.

Стисла характеристика основних груп системи показників аналізу фінансової звітності наведена у таблиці 1.

Таблиця 1 – Основні групи показників аналізу фінансової звітності.

Показники	Стислий зміст
Ліквідності та платоспроможності	Здатність розраховуватися за зобов'язаннями, що визначається відповідністю активів за ступенем ліквідності зобов'язанням за строками їх погашення
Фінансової стійкості	Оцінюють структуру капіталу, що визначає ступінь залежності від зовнішніх джерел фінансування та фінансовий ризик з цим пов'язаний
Ділової активності	Оцінюють швидкість обігу активів та капіталу та тривалість фінансового циклу
Фінансових результатів та рентабельності	Оцінюють абсолютні та відносні результати діяльності підприємства, визначають досягнення комерційної мети діяльності та доцільність владання капіталу.
Інтегральні показники	Комплексна оцінка фінансового стану підприємства за допомогою факторних моделей формування єдиного інтегрального показника. Наприклад, ймовірність банкрутства, кредитоспроможність й тощо.

У таблиці 2 наведено типові методики оцінки фінансового стану підприємства на основі даних фінансової звітності.

Наведений перелік є далеко не повним. Дані свідчать, що тільки офіційних, встановлених певними нормативними актами методик аналізу фінансової звітності налічується 3 одиниці, майже кожен банк (а не тільки перелічені державні банки) має власну методику оцінки кредитоспроможності позичальника на базі аналізу фінансової звітності, і майже кожна консалтингова фірма намагається розробити власну методику аналізу фінансової звітності для своїх клієнтів.

Все це призводить до того, що в сучасній вітчизняній теорії та практиці аналізу фінансової звітності спостерігається плутанина економічного змісту, назв та моделей

*Матеріали Третньої Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
"Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України", Одеса, ОНІУ, 2009.
розрахунку фінансових коефіцієнтів, що, в свою чергу, значно ускладнює
впровадження методів аналізу фінансової звітності та його ефективне використання в
процесі управління фінансовими ресурсами промислових підприємств.*

Таблиця 2 – Методики оцінки фінансового стану.

Назва методики	Установа, що видала, рік, автор
Методичні рекомендації з аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств та організацій	Державна податкова адміністрація, 2000
Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації	Міністерство фінансів України та Фонд державного майна України, 2001
Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємств та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства	Міністерство економіки, 2001
Методика оцінки фінансового стану та визначення класу позичальника – юридичної особи	Промінвестбанк України, 2001
Методика оцінки кредитоспроможності позичальника	Ощадбанк, 2000
Методика оцінки кредитоспроможності позичальника	Укрексімбанк, 1999
Модель Z-рахунку Альтмана	Е.Альтман
Система прогнозування Бівера	В.Бівер
Система показників Беєрмана	К.Беєрман
Модель “R”	Г.Давидова, А.Беліков
Рейтингова оцінка показників фінансового стану	Л.Донцова, Н.Нікіфорова

Література:

1. Матвійчук А.В., Сметанюк О.А. Діагностика фінансового стану підприємства із застосуванням інструментарію нечіткої логіки // Фінанси підприємств, №12. – 2007. С.115–128.
2. Волошук Л.О. Проблемні питання та напрями удосконалення фінансового аналізу // Сборник научных трудов "Вестник НТУ ХПИ". – 2006. – № 13 (1). – С. 61–63.

Кравченко Н.В., Черкасова С.А.

Основные направления воспроизводства основных фондов на предприятиях

В современных условиях хозяйствования предприятия сталкиваются с рядом проблем: отсутствие достаточного объема финансирования инновационной деятельности, недостаток квалифицированных кадров, эксплуатация физически изношенных и морально устаревших основных фондов, применением энерго- и